

ZARZĄDZENIE NR 0050.29.2024
WÓJTA GMINY ŻARY

z dnia 19 marca 2024 r.

w sprawie przekazania Radzie Gminy sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2023

Na podstawie art. 30 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 40 ze zm.) oraz art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.Dz.U. z 2024 poz. 177) zarządzam co następuje:

§ 1. Przedstawiam Radzie Gminy Żary sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2023.

§ 2. Wykonanie Zarządzenie powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy

Leszek Mrozek

Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
i systemu pieczy zastępczej za rok 2023

Żary 2023 rok

W okresie od 01.01.2023 do 31.12.2023 roku zadania w zakresie wspierania rodzin realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, nakierunkowana jest na profilaktykę. Wszelkie działania mają zapewnić utrzymanie dzieci w naturalnym środowisku rodziny biologicznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach w roku 2023 przystąpił do opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żary na lata 2023-2025. Program został przyjęty uchwałą LIV/509/23 Rady Gminy Żary z dnia 30 listopada 2023 roku.

Wspieranie rodzin to prowadzenie działań oraz tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. GOPS realizując zadania współpracował w 2023 roku z: placówkami oświatowymi, policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach, Powiatowym Urzędem Pracy w Żarach, Sądem Rejonowym w Żarach oraz kuratorami sądowymi, w szczególności wykonującymi orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Jedno z głównych działań w pracy z rodziną to przydzielenie asystenta rodziny. Dzięki zatrudnieniu i pracy asystenta rodziny, prowadzone są działania i praca na rzecz rodzin dysfunkcyjnych.

Asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej samodzielne wychowywanie dzieci. Głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Zadaniowy czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie

profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę.

Asystent rodziny pracuje też z rodzicami dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Jego celem jest zniwelowanie dysfunkcji rodziców, które były powodem odebrania dzieci, a następnie czynienie starań do odzyskania dzieci.

Działania zrealizowane przez asystenta rodziny :

- Pomoc w rozwiązaniu problemów socjalnych rodzin (wniosek o przydział lokalu, szukanie mieszkania na wynajem, proponowanie zamieszkania w domach samotnej matki czy też w ośrodkach interwencji kryzysowej).
- Pomoc w rozwiązaniu trudności finansowych (przedstawianie ofert pracy, szukanie ofert pracy, pisanie dokumentów aplikacyjnych).
- Kierowanie do specjalistów: psychologa, logopeda, lekarza specjalisty.
- Indywidualne konsultacje wychowawcze oraz udzielanie wsparcia dla rodziców mających trudności wychowawcze z dziećmi.
- Współpraca z pedagogami i wychowawcami w zakresie monitorowania absencji i realizowania obowiązku szkolnego.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rodzinny i Nieletnich, Domy Dziecka, Ośrodek Terapeutyczny „Profil”)
- Motywowanie osób z problemem alkoholowym, zobowiązania do zachowywania abstynencji alkoholowej.
- Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych i wychowawczych.
- Podnoszenie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego (wspólne zakupy, gotowanie, sprząatanie, gospodarowanie budżetem domowym).
- Pogadanki dotyczące zalet wykonywania badań profilaktycznych.
- Monitorowanie stanu zdrowia dzieci, kierowanie do lekarzy specjalistów.
- Wsparcie emocjonalne rodzin.

- Towarzystwienie i pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (pisanie pism, pomoc, doradztwo).
- Informowanie o możliwościach skorzystania z pomocy finansowej, rzeczowej i pracy socjalnej w ramach środków GOPS Żagań.

W okresie 01.01.2023 do 31.12.2023 w GOPS Żary był jeden etat asystenta rodziny. Zatrudniony był jeden asystent rodziny- umowa o pracę na czas nieokreślony.

W 2023 Gmina Żary przystąpiła do konkursu Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystent rodziny w 2023 r.” W wyniku złożonego wniosku Gmina Żary otrzymała kwotę 10 482,81zł na dofinansowanie do kosztów wynagrodzeń oraz dodatku dla asystenta rodziny.

W roku 2023 wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny przedstawiały się następująco:

Szczegółowo wydatki przedstawia poniższa tabela

KLASYFIKACJA BUDŻETOWA	NAZWA ZADANIA	KWOTA WYDATKOWANA
855 04 § 3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń.	937,63zł
855 04 § 4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników.	55 548,59zł
855 04 § 4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne.	3064,42 zł
855 04 § 4110	Składki na ubezpieczenia społeczne.	10 010,59 zł
855 04 § 4120	Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy.	1424,27 zł
855 04 § 4210	Zakup materiałów i wyposażenia.	9400,00 zł
855 04 § 4410	Podróże służbowe krajowe.	5919,05 zł
855 04 § 4440	Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.	1788,66 zł
855 04 § 4700	Szkolenia pracownika.	500,00 zł
	Łącznie	88 693,21zł

W okresie sprawozdawczym Gmina Żary prowadziła 2 placówki wsparcia dziennego. Jedna placówka prowadzona jest w Bieniowie przy Szkole Podstawowej, druga natomiast zlecona jest organizacji pozarządowej.

Placówki wsparcia dziennego			
Lp	Wyszczególnienie	Ogółem	w tym placówek/w placówkach prowadzonych przez inne podmioty niż gmina
1.	Liczba placówek wsparcia dziennego, w tym prowadzone w formie:	2	1
1.1	opiekuńczej	1	0
1.2	specjalistycznej	0	0
1.3	pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę	1	1
2	Liczba miejsc	30	15
3	Przeciętna liczba umieszczonych dzieci	30	15

W okresie 01.01.2023 do 31.12.2023- praca asystenta rodziny skierowana była do 20 rodzin.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	14
2.	Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny, z tego:	15
3.1.	do 3 miesięcy	1
3.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	2
3.3.	powyżej 1 roku	12
4.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną ¹⁾	26
5.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	4
5.1.	ze względu na osiągnięcie celów	2
5.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	2
5.3.	ze względu na brak efektów	0

5.4.	ze względu na zmianę metody pracy	0
5.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	20

Najważniejsze problemy w rodzinie z jakimi pracował asystent to- alkoholizm, brak umiejętności wychowawczych, brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego. Niezaradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Niski poziom umiejętności rodzicielskich. Problemy z załatwianiem spraw urzędowych, w tym niezrozumienie pism urzędowych, brak umiejętności sporządzania pism urzędowych, przemoc domowa.

Zgodnie z art. 191 ust.8 i 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej, gmina właściwa ze względu zamieszkania dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt w pierwszym roku 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku pobytu 30%, w trzecim i następnych 50%.**

W roku 2023 w pieczy zastępczej przebywało 19 dzieci .

W 2023 roku Gmina ponosiła koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej (rodziny zastępcze spokrewnione i niespokrewnione, domy dziecka). Wydatek w całości pochodził ze środków własnych i wyniósł w okresie I-XII 2023 roku – **111 742,81 zł.** z czego :

- **22 808,70 zł** koszt pobytu w domach dziecka,
- **88 934,11 zł** koszt pobytu w rodzinach zastępczych, spokrewnionych i niespokrewnionych.

Rodziny wspierające.

W 2023 nie było Rodzin Wspierających. **Zadaniem rodziny wspierającej** jest aktywna pomoc w przezwyciężeniu trudnych sytuacji w rodzinie wspieranej. Rodzina wspierająca pomaga przede wszystkim na podstawie własnych, posiadanych zasobów i umiejętności. Wiedzy z zakresu funkcjonowania rodziny i prawidłowego wychowywania dzieci.

Formy pomocy mogą być różne i dotyczyć między innymi doradztwa w stosowaniu określonych metod wychowywania dzieci, organizacji czasu rodziny, racjonalnego

gospodarowania posiadanymi środkami, modelowania prawidłowych postaw. Rodziny wspierające we współpracy z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnym pomagają konkretnej rodzinie: w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. **Rodziny wspierające nie wykonują swoich działań zawodowo i nie otrzymują wynagrodzenia. Jest to bezinteresowna pomoc na rzecz rodzin przeżywających trudności.**

Kierunki działań, potrzeby na 2024 rok.

- 1) Praca asystenta rodziny z poszczególnymi rodzinami.
- 2) Współfinansowanie pobytu dziecka/dzieci w pieczy zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej,
- 3) Sporządzanie sprawozdań finansowo-rzeczowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie.
- 4) Monitorowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie Gminy.
- 5) Podejmowanie działań interwencyjnych w rodzinach w których występuje alkoholizm, narkomania lub przemoc.
- 6) Działania profilaktyczne, pedagogizacja rodziców, przekazywanie właściwych wzorców w zakresie opieki i wychowania małoletnich dzieci.
- 7) Zapewnienie środków własnych Gminy na ponoszenie odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.
- 8) Ogłoszenie o naborze rodzin wspierających i utworzenie listy rodzin gotowych do pełnienia powyższej funkcji.